

PLATNI PROMET

3. PREDAVANJE - FINA

ULOGA I ZNACAJ FINACIJSKE AGENCIJE (Fina)

- univerzalni i pravni sljedbenik Zavoda za platni promet odnosno Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske
- osnivač FINE je RH
- četiri regionalna centra (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek)
- u 100 % - tnom državnom vlasništvu ali posluju isključivo na tržišnom principu
- nadzor nad zakonitošću rada ima Ministarstvo financija
- nadzor nad financijskim poslovanjem ima Državni ured za reviziju
- višak prihoda nad rashodima agencije raspoređuje se u opće pričuve, za razvoj Agencije i u korist državnog proračuna
- raspoređivanje viška prihoda nad rashodima obavlja se u iznosu koji utvrđuje nadzorni odbor Agencije
- ostatak viška prihoda nad rashodima izvanredni je prihod državnog proračuna
- manjak prihoda nad rashodima Agencije pokriva se iz općih pričuva; ako manjak nije moguće pokriti iz općih pričuva, pokriva se iz državnog proračuna

DJELATNOSTI FINE

- informatičko tehnološka podrška radu sustava državne riznice
- informatičko tehnološka podrška sustav prikupljanja javnih prihoda
- informatičko tehnološka podrška REGOS-u
- informatičko tehnološka podrška drugim registrima osiguranika
- prikupljanje i obrada, objava i dostava podataka iz različitih izvora, te osiguranje povezivanja i višenamjenske uporabe podataka iz registra za danju evidenciju, analitičku i informativnu uporabu u ministarstvima i vladinim službama za potrebe državne statistike i javnosti
- obavlja statistiku financijskih tokova evidentiranih kod ovlaštenih organizacija, izrađuje analize bonitete i druge informacije i druge poslove određene propisima i na osnovi ugovora
- prikuplja obrađuje i publicira podatke utvrđene programom statističkih istraživanja rh
- prikuplja obrađuje i publicira podatke utvrđene programom statističkih istraživanja RH
- prikuplja priprema i objedinjuje podatke o poslovnim subjektima, te vodi odgovarajuće registre
- sudjeluje u većim statističkim akcijama i popisima, te obavlja druge aktivnosti na osnovi odgovarajućih ovlasti (propisa)
- ostale poslove za potrebe RH, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene posebnim zakonima ili drugim propisima
- na zahtjev državnih tijela, pruža informatičku-tehničku podršku u poslovnom nadzoru i kontrole pravnih subjekata

FINA OBAVLJA SLJEDEĆE KOMERCIJALNE DJELATNOSTI

- usluge u ime i za račun komercijalnog bankarstva – vodi platni promet u ime i za račun komercijalnih banaka kao treće strane (uz HNB i banke)
- vodi sustav za međubankovne obračune (NKS) – naplaćuje usluge NKS i regulira cjenik usluga korištenja NKS (uz suglasnost HNB) te odgovara i snosi štetu ako NKS ne funkcionira uredno, sigurno i pravodobno
- vodi nacionalni sustav za izdavanje javnih ključeva – Registar digitalnih certifikata (RDC)
- operativno vođenje drugih javnih i komercijalnih registara
- mjenjačke poslove
- pruža usluge pohrane gotova novca u dnevno noćnim trezorima te usluge pohrane i deponiranja vrijednosti u sigurnosne sefove
- obavlja administrativno-tehničke poslove u svezi osiguranja elektroničkog povezivanja tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima
- savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem
- računovodstveni i knjigovodstveni poslovi

DIGITALNI CERTIFIKAT

- svi koji žele sigurno elektroničko poslovanje trebali bi imati odgovarajući digitalni certifikat

- **Fina izdaje slijedeće certifikate :**

1. Autentifikacijski (normalizirani) certifikat

Osigurati autentičnost, cjelovitost, izvornost i tajnost dokumenata ili el. transakcije. Ne osigurava neporecivost.

2. Potpisani (kvalificirani) certifikati

Koristi se za elektroničko potpisivanje dokumenata ili transakcija naprednim elektroničkim potpisom u skladu sa Zakonom o elektroničkom potpisu. Jamči autentičnost, cjelovitost i izvornost, priskrbljuje i neporecivost zamjenjujući u cijelosti vlastoručnih potpisa ili vlastoručni potpis i otisak pečata

VRSTE CERTIFIKATA PREMA NAMJENI:

1. Osobni (za građane – fizičke osobe)

2. Poslovni (za poslovne subjekte)

-fizičke osobe povezane s poslovnim subjektom/organizacijom

-poslužitelj povezan s poslovnim subjektom/organizacijom

-aplikacija, servis povezana s poslovnim subjektom/organizacijom

-uređaj vpn povezan s poslovnim subjektom/organizacijom

3. TDU – za tijela državne uprave

- osobe, zaposlenici

ELEKTRONIČKI POTPIS

- s e-potpisom poslovanje postaje sigurno i jednostavno

- predstavlja generički pojam koji podrazumijeva čitav niz različitih vrsta digitalno prikazanih podataka pomoću kojih se vrši identifikacija korisnika i provjera vjerodostojnosti potpisanog elektroničkog dokumenta

- temelji se na pametnim karticama s digitalnim certifikatima

- **njegovim korištenjem osigurava se:**

AUTENTIČNOST – sadržaj dokumenta možete elektronički potpisati čime garantirate primatelju poruke da ste je stvarno vi poslali, a netko tko bi se lažno predstavio u vaše ime

INTEGRITET – elektronički potpisani dokument mora stići do primatelja nepromijenjen u izvornom obliku, a upravo elektroničkim potpisom zaštićujete cjelovitost vašeg dokumenta

- pomoću aplikacije e-potpis može se:

- potpisati datoteke elektroničkim potpisom i naprednim elektroničkim potpisom

- potpisati PDF dokumente elektroničkim potpisom i naprednim elektroničkim potpisom

- verificirati potpis potpisanih dokumenata

- enkriptirati i dekriptirati datoteke

FININO POSLOVANJE U 2011. GODINI

1.) implementacija sustava prisilne naplate osnova za plaćanje

2.) uspostava Registra zaposlenih u javnom sektoru

- **osnova za plaćanje može biti:**

- rješenje o ovrsi

- rješenje o osiguranju

- zadužnica

- nalog Ministarstva financije za naplatu po aktiviranom državnom jamstvu

- nalog za pljenidbu u postupku prisilnog izvršenja pravomoćno izrečene novčane kazne u kaznenom i prekršajnom postupku

- svaka druga odluka nadležnog tijela kojom se u cijelosti ili djelomice prihvaća prijedlog za provedbu ovrhe

- **rješenje o ovrsi donosi javni bilježnik**, na temelju vjerovnikovog prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave, ili nadležno tijelo (sud, porezna uprava, HZZO, HZMO)
- na zadužnice se prilaže i zahtjev u kojem vjerovnik zahtjeva naplatu svoje tražbine od dužnika ili/i jamca plataca kao i iznos duga koji se naplaćuje

IMPLEMENTACIJA SUSTAVA PRISILNE NAPLATE OSNOVA ZA PLAĆANJE

- projekt od nacionalnog značaja koji je sukladno Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 91/2010) u ovoj oblasti uveo u cijeloj zemlji više reda, financijske discipline i odgovornosti
- bio angažiran svaki drugi njezin zaposlenik

PROVEDBA OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA

- ovrhu na novčanim sredstvima na temelju Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima provedbe:

- Financijska agencija (FINA)
- Hrvatska narodna banka (HNB)
- banke

- ovrha na novčanim sredstvima ovršenika provodi se na novčanim sredstvima i oročenim novčanim sredstvima u svim bankama, prema OIB-u ovršenika, **bez njegove suglasnosti i bez obzira ako u osnovi nije određena ovrha na novčanim sredstvima i oročenim novčanim sredstvima**

- iznimke se utvrđuju Zakonom

IZUZEĆA OD OVRHE

- prema Ovršnom zakonu ovrhe se ne provodi na sljedećim novčanim sredstvima:

- 1.) – primateljima po osnovi zakonskoga uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušena zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti, naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja
- 2.) – primanja po osnovi naknade zbog tjelesnog oštećenja prema propisima o invalidskom osiguranju
- 3.) – primanja po osnovi socijalne skrbi
- 4.) – primanja po osnovi privremene nezaposlenosti
- 5.) – primanja po osnovi dječjeg doplatka
- 6.) – primanja po osnovi stipendije i pomoći učenicima i studentima
- 7.) – naknadama za rad osuđenika, osim za tražbine po osnovi zakonskog uzdržavanja te za tražbine naknade štete prouzročene kaznenim djelom osuđenika
- 8.) – primanjima po osnovi odličja i priznanja
- 9.) – roditeljskim i roditeljskim novčanim potporama, osim ako posebnim propisom nije drugačije određeno
- 10.) – ostalim primanjima izuzetima od ovrhe po posebnim propisima (npr. novčane potpore prema Zakonu o pravima hrvatskih braniteljima iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji)

- od ovrhe je izuzet iznos od 2/3 prosječne neto plaća u RH, a ako je plaća manja od prosječne, izuzme se iznos 2/3 iznosa plaće

BLOKADA/DEBLOKADA RAČUNA

- ako osnova za plaćanje nije izvršena u cijelosti, Fina daje nalog bankama da blokiraju sve ovršenikove račune i zabrane raspolaganje oročenim novčanim sredstvima te u Jedinствeni registar računa stavlja oznaku blokade ovršenikova računa i oznaku zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima

- banke kontinuirano izvještavaju Finu o svim priljevima novčanih sredstava na ovršenikov račun
- priljev novčanih sredstava koristi se isključivo za izvršenje osnova za plaćanje zbog kojeg je ovršenikov račun blokiran, sve do izvršenja osnove za plaćanje
- nakon izvršenja osnove za plaćanje u cijelosti; Fina obavještava banku o deblokadi računa ovršenika i o ukidanju zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima

USPOSTAVA REGISTRA ZAPOSLENIH U JAVNOM SEKTORU

- programom gospodarskog oporavka Vlade RH od 19.4.2010.god. i Planom provedbenih aktivnosti Programa gospodarskog oporavka Vlade RH od 6.5.2010.god. utvrđena je obveza izrade Registra zaposlenih u javnom sektoru do 31.3.2011.god.
- Registar zaposlenih u javnom sektoru na jednom su mjestu objedinjeni podaci o državnim službenicima i namještenicima, o službenicima i namještenicima u javnim službama, te se osigurava plaćanje i izmjena tih podataka
- korisnici Registra smatraju se sve institucije koji su korisnici proračuna, odnosno državne i javne službe kojima se rashodi za zaposlene osiguravaju u državnim proračunima
- uspostava Registra zaposlenih u državnim i javnim službama, ostvareni su preduvjeti za izgradnju sustava koji će omogućiti djelotvorno i učinkovito upravljanje ljudskim potencijalima u državnim i javnim službama i centralizirani obračun plaća za korisnike čiji se rashodi za zaposlene osiguravaju u državnom proračunu

FININO POSLOVANJE U 2012. GODINI

1.) postupak predstečajne nagodbe

2.) fiskalizacija

POSTUPAK PREDSTEČAJNE NAGODBE

- postupak koji se provodi s ciljem uspostavljanja likvidnosti i solventnosti dužnika te je Zakon o financijskom poslovanju i predstečajne nagodbe propisana obveza pokretanja postupaka predstečajne nagodbe za dužnike koji su nelikvidni ili insolventni i stekli su uvjete za pokretanje postupka propisane Zakonom
- ovaj se postupak **može** provesti nad pravnom osobom i nad dužnikom pojedincem (trgovac pojedinac i obrtnik), a **ne može** se provesti nad fizičkom osobom koja obavlja registriranu djelatnost, a nije upisana u Obrtni registar kao vlasnik obrta niti u Sudski registar kao trgovac pojedinac

POSTUPAK PREDSTEČAJNE NAGODBE NE MOŽE SE PROVESTI NAD:

- poslovni subjektima koji sudjeluju kao akteri na tržištu kao što su fizičke osobe koje obavljaju drug registrirane djelatnosti (npr. odvjetnici, liječnici, novinari i sl.)
- financijskom institucijom, kreditnom unijom, investicijskim društvima i društvima za upravljanje investicijskim fondovima, kreditnom institucijom, društvom za osiguranje i reosiguranje, leasing društvima, institucijom za platni promet i institucijom za elektronički novac
- RH, fondovima koji se financiraju iz proračuna RH, mirovinskim i invalidskim fondovima, HZZO, HZMO te jedinice lokalne i regionalne samouprave
- dužnikom nad kojim je pokrenut stečajni postupak, osim u slučaju kada je stečajni postupak nad dužnikom pokrenut prije stupanja Zakona na snagu

POSTUPAK PREDSTEČAJNE NAGODBE

- pokreće se isključivo temeljem prijedloga dužnika za otvaranje postupaka predstečajne nagodbe
- dužnik je dužan podnijeti prijedlog kada se ispune uvjeti sukladno Zakonom i to:
 - ako dužnik u roku od 60 dana poduzetim mjerama financijskog restrukturiranja izvan postupka predstečajne nagodbe ne može uspostaviti stanje likvidnosti
 - najkasnije 21 dan od nastanka insolventnosti

NELIKVIDAN JE DUŽNIK KOJI:

- 1.) više od 60 dana kasni u ispunjenju jedne ili više novčanih obveza,
- 2.) čiji iznos prelazi 20% od iznosa svojih kratkoročnih obveza objavljenih u godišnjem financijskim izvještajima za proteklu financijsku godinu,
- 3.) ili više od 30 dana kasni s isplatom plaće u visini ugovorene plaće te plaćanjem pripadajućih poreza i doprinosa koje je dužan obračunati i uplatiti zajedno s plaćom

INSOLVENTAN JE DUŽNIK KOJI:

- 1.) postane nesposoban za plaćanje:
 - ako ne može trajnije ispunjavati svoje dospjele novčane obveze
 - ako je blokiran duže od 60 dana
- 2.) postane prezadužen – vrijednost njegove imovine ne pokriva postojeće obveze

POSTUPAK PREDSTEČAJNE NAGODBE

- postupak predstečajne nagodbe je **hitan postupak** te se mora dovršiti pred nagodbenim vijećem **najkasnije u roku 120 dana**, od dana njegovog otvaranja, osim ako savjetodavno vijeće odobri produžetak roka za dovršetak postupka predstečajne nagodbe za daljnjih najviše 90 dana
- skraćeni postupak predstečajne nagodbe mora biti dovršen u roku 100 dana od dana njegovog otvaranja

VRSTE POSTUPAKA

SKRAĆENI POSTUPAK PREDSTEČAJNE NAGODBE

- ukupni iznos obveze navedeni u izvještaju o financijskom stanju i poslovanje ne prelazi iznos od 2.000.000,00 kuna, a dužnik zapošljava manje od 30 radnika
- da bi se radilo o skraćenom postupku predstečajne nagodbe, ta 2 uvjeta moraju biti **kumulativno** ispunjena

REDOVNI POSTUPAK PREDSTEČAJNE NAGODBE

- provodi se u svim ostalim slučajevima kada nisu kumulativno ispunjeni uvjeti za pokretanje skraćenog postupka predstečajne nagodbe

TIJEK POSTUPKA

- 1.) dužnik podnosi Prijedlog za otvaranje postupka predstečajne nagodbe, preporučenom poštom s naznakom „Za predstečajnu nagodbu“ ili osobno u regionalni centar Fine prema svom sjedištu
- 2.) nagodbeno vijeće u roku od osam dana donosi rješenje o otvaranju predstečajne nagodbe ukoliko su se ta to stekli uvjeti propisani u zakonu
- 3.) nakon donošenja rješenja o otvaranju postupka predstečajne nagodbe, nagodbeno vijeće objavljuje oglas kojim obaviještava vjerovnike da je otvoren postupak predstečajne nagodbe, poziva vjerovnike da prijave svoje tražbine prema dužniku nad kojim je otvoren postupak predstečajne nagodbe te zakazuju ročište
 - **vjerovnici su dužni u roku od 30 dana od dana objave oglasa prijaviti svoje tražbine**
- 4.) na prvom ročištu u redovnom postupku nagodbeno vijeće utvrđuje tražbine vjerovnika prema prijavama vjerovnika i ispravama dostavljenim od strane dužnika
- 5.) vjerovnici odlučuju o planu financijskog restrukturiranja glasovanjem
 - **vjerovnici su, u svrhu odlučivanja o planu financijskog restrukturiranja, dijele u 3 grupe:**
 - javne uprave i trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu
 - **financijske institucije**
 - **ostali vjerovnici**
 - **pravo glasa imaju vjerovnici čije su tražbine utvrđene**
- 6.) nakon prihvatanja plana financijskog restrukturiranja dužnik je dužan u roku od petnaest dana od izvršenosti rješenja podnijeti trgovačkom sudu, nadležnom prema sjedištu dužnika, prijedlog za sklapanje predstečajne nagodbe
- 7.) nakon što je pred nadležnim trgovačkim sudom sklopljena predstečajna nagodba sud isto rješenje dostavlja Fini koja će bez odgode na svojim web stranicama objaviti činjenicu sklapanja predstečajne nagodbe
 - **dužnik je dužan ispunjavati dogovorene obveze iz sklopljene predstečajne nagodbe te je dužan za svako kalendarsko tromjesečje sastaviti izvješće o provedbi financijskog restrukturiranja za razdoblje na koje se isto odnosi**

PLAN FINANCIJSKOG RESTRUKTURIRANJA – smatra se prihvaćenim ako za njega glasuju vjerovnici čije tražbine prelaze polovinu vrijednosti utvrđenih tražbina za svaku grupu vjerovnika, ili ako za njega glasuju vjerovnici čije tražbine prelaze 2/3 vrijednosti svih utvrđenih tražbina

- potraživanje radnika (bivših radnika) jest „**prioritetna tražbina**“ te vjerovnici prioritetnih tražbina ne prijavljuju svoje tražbine u postupku predstečajne nagodbe
- postupak predstečajne nagodbe ne utječe na prioritetnih tražbine, odnosno prijašnji radnici zadržavaju pravo namirit svoju tražbinu u cijelosti, bez obzira na sadržaj predstečajne nagodbe

ULOGA FINE

- uloga Fine, odnosno nagodbenog vijeća, u postupku predstečajne nagodbe je formalne naravi i ona ne odlučuje o tome da li će nagodba na kraju biti sklopljena ili ne, niti odlučuje o međusobnim pravima i obvezama stranaka u postupku
- zadaća vijeća je da vodi postupak, da pazi da se postupak odvija u zakonskim okvirima i da usmjerava stranke da dođu do sporazuma kojim će uređivati međusobna prava i obveze ukoliko dođe do sporazuma, nagodba se ne sklapa pred nagodbenim vijećem, već pred nadležnim Trgovačkim sudom prema sjedištu dužnika

CILJ POSTUPKA PREDSTEČAJNE NAGODBE

- postupak predstečajne nagodbe je postupak u kojem će dužnik pokušati povratiti stanje likvidnosti i solventnosti, bez prestanka poslovanja i bez promjene osoba ovlaštenih za zastupanje dužnika
- u slučaju negativnog ishoda postupka predstečajne nagodbe, po službenoj dužnosti pokrenut će se stečajni postupak, a koji će biti usvojen isključivo kao konačnoj i potpunoj likvidaciji i prestanak postojanja dužnika, odnosno brisanje iz odgovarajućeg registra
- uvođenje postupka predstečajne nagodbe, stečaj postaje posljednja stanica dužnika, na kojoj će se dužnik naći tek nakon što su iscrpljene sve mogućnosti kojima bi dužnik mogao postići gospodarskog oporavka

FISKALIZACIJA

- obveznici fiskalizacije trebaju radi provedbe fiskalizacije od Fine nabaviti **produksijski aplikativni digitalni certifikat**
- postupak registracije odnosno izdavanja produkcijski aplikativni digitalni certifikat regulirano je zakonom, a provodi se u Registracijskom uredu Fine
- **Fina je za sada jedini evidentirani izdavatelj produkcijski aplikativni digitalni certifikat**